

L. roberts

Gayle Ferguson
after dinner here

82 U

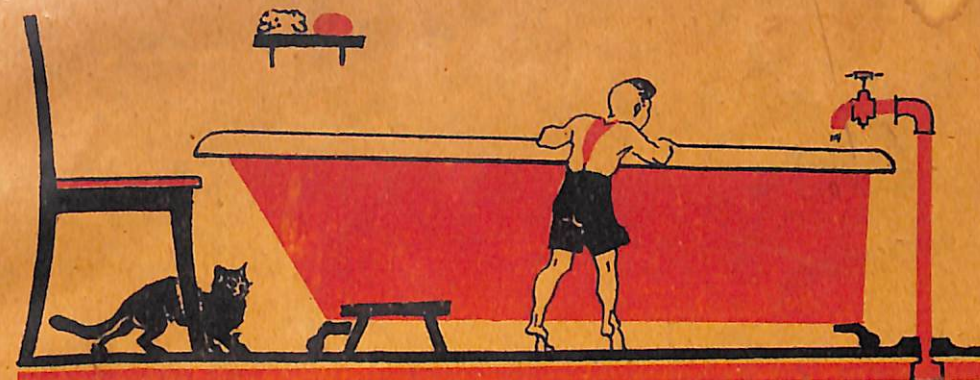
U-75.

Լ. ԱՒՏԶԵԼ

Փոք. 4. ՍԱՌԻԿՅԱՆ

ՊԵՏԿՐԱՆ

ՋՈՒՐՆ ԻՆՉՊԵՍ ՎԱՆՆԱ ՀԱՍԱՎ

Ջրի բարակ շիթն ինչ աներ, չաներ, միշտ կար-
կաշում ու յերգում եր. դրա համար ել անունը
կարկաշող շիթ եր: Առաջին անգամ հայտնվեց հե-
ռու սարերում: Այդ որից մինչև մեր վաննան հաս-
նելը շատ բան տեսավ, շատ բան արավ: Սկզբում
դեռ փոքրիկ աղբյուր եր—սանը, սանը, փորովհետև
գալիս եր հողի խորքերից, ուր արևի ճառագայթնե-
րը չեն հասնում: Հողի տակ ճանապարհին մի փոք-
րիկ փոսիկ մտավ: Այնտեղ մանր քարեր շատ կա-
յին: Բայց մեր շիթն արգելքներից վախեցող չեր:
Յերգ ու պարով մտավ նրանց արանքը, փոսիկը
լցրեց: Այնտեղից ել փախչելու հնարը գտավ. լույս
աշխարհ դուրս յեկավ, աղբյուր գարձավ: Տեսնելու
բան եր, թե սարի գագաթից ինչպես եր ցած գլուղ-
փում ու պարծենալով յերգում:

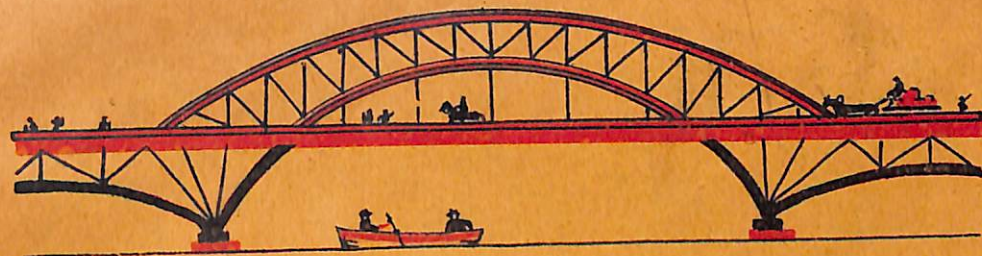

Քոնա՛վ ժայռերը ճեղքեցի,
բարոս փոսկում քնեցի.
գալիս եմ մութ տեղերից,
կանաչ, ծաղկոտ սարերից:

Ճանապարհին իր նման միքանի շիթերի բնկե-
րացավ, առվակ դարձավ ու ներքև, ներքև եր վա-
զում յերգելով:

Յես վազում եմ որ, գիշեր,
թե արևին, թե հովին.
շատ եմ սիրում յես յերգեր,
ու միշտ վազել որ, գիշեր:

Յերբեմն խոտերի ու տերևների տակ եր մտնում,
յերբեմն ծառերի արմատներին դիպչում, աղմկում:

յերբեմն հանդարտ հոսում տափարակ դաշտերով.
բարձր խոտերի միջով:

Մի անգամ ել հասավ մի գեղեցիկ, բարձր ժայ-
ռի ու աշտեղից փոր վայր չգլորվեց, փշրվեց, կա-
թիլներ դարձավ, շաղ անցավ: Բայց շուտ իրեն ժո-
ղովեց ու նորից բարակ, բարակ առվակ դարձավ:
Փոքրիկ թռչնիկների ուզածն ել հենց այդ եր: Մեջն
եյին թափվում, լողանում, գովանում: Մեր առվակը
յերգում եր նրանց համար: Թռչնիկներն ել պակաս
չեյին. նրանք ել եյին յերգում, ծլվլում:

Առվակը փոքրիկ նապաստակի համար ել եր
յերգում: Յերգում եր նաև յեղնիկի համար, փոր
միշտ ջուր խմելու յեր գալիս: Ուրիշ շատ վայրի
կենդանիներ ել եյին գալիս՝ նրա յերգը լսելու, նը-
րանով գովանալու:

Ամենի համար ել նա յերգում եր

Յես վազում եմ որ, գիշեր,
թե արևին, թե հովին.
շատ եմ սիրում յես յերգեր,
ու միշտ վազել որ, գիշեր:

Ձկնիկներին ել չեր մոռանում, բայց այնքան մեղմ, այնքան քնքուշ եր յերգում, վոր միայն նրանք ելին լսում ու հասկանում:

Քանի առաջ եր վազում, մեր առվակն այնքան ավելի յեր մեծանում: Այնքան մեծացավ, վոր նույն իսկ ձին չեր կարող անցնել:

Նա այլևս առվակ չեր, այլ գետակ, հետո յել գետ: Մարդիկ ստիպված յեղան նրա վրայով կամուրջներ դրել: Տափարակ տեղերում գետի վրա նավակներ, առագաստանավեր յերևացին: Նավակներից մեկում լիբը յերեխաներ ելին: Նբանք մերկացան խինդ ու ծիծաղով, շրմփալով ջուրը թափեցին, լողացան:

Շուտով գետի վրա փոքրիկ շոգենավեր ել յերևացին: ՏճԼ-տճԼ-տճԼ-ճԼ-ճԼ.... գետի յերգն այլևս առաջվա նման կայտառ ու բարձր չեր: Այս անգամ նա ծանր եր ու դանդաղ.

Մեծանում եմ ու հոսում,
շոգենավեր եմ շարժում.
շոգենավեր եմ շարժում՝
միշտ ել լիբը մարդկանցով:

Այսպես հոսելով, գետը մի տեղ ել բարձր ու ժայռոտ ափերի մեջ մտավ: Հենց այստեղ ել մի զարմանալի բան պատահեց: Նրա առաջը կտրեց մի բարձր պատ՝ քար ու ցեմենտով քաշած, մի ափից մյուսը: Մեր գետը շվարեց. չկարողացավ պատը քանդել կամ ծակել: Նա հավաքվեց, հավաքվեց ու փոքրիկ լճակ դարձավ: Մարդիկ այդ տեղն ամբարտակ անվանեցին:

Պատը ցածում անցք ունեյր, վոր տանում եր գետի մի խողովակ: Այդ խողովակն այնքան լայն եր, վոր վրայով մի փիղ կարող եր ազատ, համարձակ անցնել:

Գետն այս բանը չհավանեց: Ախր ինչու ելին իրեն զրկում ազատութունից: Նա սկսեց փնթփրնթալ.

Ի՞նչ եմ անելու հիմա.
 Իմ բաները բուրդ դարձան.
 ուռչում եմ ու պտավում,
 իսկ յես սրտով շատ կուղեմ.
 Նորից սարից ցած վազել:
 Բայց չե, հնարը գտա
 թե խողովակն ինձ թույլ տա,
 հենց նրա մեջ կմտնեմ:

Շեշտակի հոսեց դեպի խողովակը: Այստեղ նորից կարող եր վազել: Վազում եր, վազում շատ ու շատ վերստեր: Գիտեր, վոր իր գլխի վերեն են կանաչ դաշտեր, ծառեր, կովեր, ձիեր... մի խոսքով այն բոլորը, վորոնց համար նա առաջ յերգում եր:

Զգում եր, վոր այնտեղ, վերևում հազարավոր վտռներ այս ու այն կողմն են շտապում: Զիերը քաշում եյին կառքեր, վազոններ, սայլեր: Զգում եր, թե ինչպես իր վրայով անթիվ ապրանք են դես ու դեն տանում, և զարմանում եր, թե ինչպես ե, վոր նրանք չեն ընդհարվում իրար: Ուշ միայն գլխի ընկավ, վոր ինքը մի մեծ քաղաքի տակ ե գտնվում, ու յերգեց:

Դեհ, վազիր, վազիր, վազիր.
 լսում եմ ձայները փոռի, փոռի
 ու միշտ զարկվող քայլի, քայլի.
 դեհ, վազիր, վազիր, վազիր:

Նորից մի տարրորինակ բան: Մեծ խողովակներին մանր խողովակներ եյին միանում: Սրանցից մեկը թեքվեց դեպի մի փողոց: Դրանից մի ավելի փոքրն ել՝ դեպի մի տուն, իսկ մի ուրիշ ավելի փոքրիկն ել վեր բարձրացավ այդ տան խողովակով. իսկ դրանից հետո յեւ պատի խողովակով դեպի վեր:

— Ինչպես, — կհարցնեք դուք:

— Շատ պարզ: Մինչև անգամ այդ տան տանիքին ավելի ցածր ե, քան այն ամբարտակը, վորտեղ կանգ առավ ջուրը. հիշում եք: Դրա համար ել ջուրը կարող եր այնքան հեշտ վերե բարձրանալ, ինչպես ցած եր վազում:

Վաննայի սենյակում
մի տղա կար: Նա մոտե-
ցավ ծորակին ու պտտեց:
Զուրը ֆշշացնելով թափ-
վեց, ցալքու տվավ:

—Այ լավ բան... իսկ
յես լողանալ եյի ուզում,—
ասաց տղան:

Հենց այն ջուրն էր այս, վոր յերգում էր ամե-
նահեռավոր սարերից սկսած: Բլբլում էր, բանի աղ-
բյուր էր. զիլ ու զրնգան ձայն ունեւ, յերբ սարից
ցած էր գլորվում. շոգենավեր ման ածելիս նրա ձայ-
նը դանդաղ էր ու թուլ. խողովակի մեջ մումուում
էր քթի տակ. իսկ այժմ վաննա թափվելիս ծիծա-
ղեց ու յերգեց իր վերջին յերգը.

Սարից ցած եմ թռչում յես.

փողոցի տակ եմ վազում.

խողովակով եմ բարձրանում,

ու վաննա յեմ լցնում յես:

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0438432

ԳԻՆԸ՝ 30 ԿՈՊ.

ԼՈՒՅՍ Ե ՏԵՍՆՈՒՄ ՀՍԽՀ ԼԺԿ ՍՈՑԴԱՍԳԼԽՎԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ԿԻՑ ԳՈՐԾՈՂ ՄԱՆԿԱԿԱՆ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՀԱՎԱՆՈՒԹՅԱՄԲ № 24

5.1

833